

Ο καρκίνος της άνω γνάθου του Προέδρου των ΗΠΑ Grover Cleveland. Η μυστική επέμβαση

N. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ¹

The oral cancer and oral surgical operations of Grover Cleveland: A Presidential Cover-up

N. LAZARIDIS¹

Summary

The First Democrat elected after the Civil War, Grover Cleveland was the only President to leave the White House and return for a second term four years later. On July 1, 1893, Grover Cleveland (1837-1908), the President of the United States of America, underwent the removal of the left half of his upper jaw. News of the cancer and the surgery was leaked to the press, but a massive cover up resulted in the secret being preserved for nearly twenty-five years. The dentist who provided President Cleveland with his obturator became a lifelong friend; the dentist who assisted at the operation suffered disgrace. Cleveland was followed up for several years by two prominent New York City otolaryngologists, Drs Albert Buck and Robert Lewis; no tumor recurrence was noted. He died on June 24, 1908, in Princeton, NJ. The cause of death was listed as "heart failure complicated with pulmonary thrombosis and edema". For 15 years after his surgeries during that fateful summer of 1893, President Cleveland lived without any further episodes of oral carcinoma. The thorough coverup of President's ordeal may have saved the finances of a nation and make this a very memorable event in the history of Oral and Maxillofacial Surgery.

Ο Stephen Grover Cleveland (Εικ. 1 και 2) υπήρξε γνωστός ως ένας από τους μεγάλους Προέδρους των ΗΠΑ που ηγήθηκε του έθνους του κατά τη διάρκεια ενός έτους με σοβαρή διεθνή οικονομική αστάθεια, γνωστού ως ο «Πανικός του 1893» ("Panic of 1893"). Τα αποθέματα χρυσού διεθνώς όδευαν προς αφανισμό και οι τράπεζες της Αμερικής έκλειναν. Το Sherman Silver Act του 1890, νομοθεσία που έδινε τη δυνατότητα στο Κογκρέσο να αγοράζει 4,5 εκατομμύρια ουγκιές σε ασημένιες ράβδους κάθε μήνα, απειλούσε να μειώσει το απόθεμα χρυσού των Ηνωμένων Πολιτειών σε επικίνδυνα επίπεδα. Εκτός από την ευθύνη του έθνους, το κρίσιμο για την οικονομία έτος του 1893, ο Πρόεδρος Cleveland βίωσε και ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας στις αρχές της δεύτερης περιόδου της προεδρίας του, που σήμερα θα αντιμετώπιζόταν ικανοποιητικά από έναν στοματογναθοπροσωπικό χειρουργό. Παράλληλα η εποχή απαιτούσε την παρουσία ενός καθόλα δυναμικού Προέδρου στο Λευκό Οίκο. Έτσι, οποιαδήποτε γνωστοποίηση της πάθησης του Προέδρου των ΗΠΑ θα ήταν καταστροφική για την παγκόσμια οικονομική αγορά. Η

απόκρυψη των χειρουργικών επεμβάσεων που έγιναν στον Πρόεδρο Cleveland εξασφαλίστηκε με άριστο τρόπο, κάτι που θα έκανε περήφανες τις σημερινές Μυστικές Υπηρεσίες, αν σε παρόμοια περίπτωση κατόρθωναν τέτοια συγκάλυψη.

Στις 18 Ιουνίου του 1893, ο γιατρός του Cleveland, Martland O'Reilly, κλήθηκε στο Οβάλ Γραφείο για να εξετάσει μια «ανώμαλη περιοχή» στη σκληρή υπερώα του Προέδρου. Ο Cleveland δήλωσε ότι η ελκωτική αυτή περιοχή εμφανίστηκε πριν από 4 με 5 εβδομάδες. Ο O'Reilly διενήργησε βιοψία στην αλλοίωση και την έστειλε σε αυτό που και σήμερα είναι γνωστό ως Παθολογοανατομικό Ινστιτούτο Ενόπλων Δυνάμεων (Armed Forces Institute of Pathology) για ιστολογική εξέταση. Την επόμενη ημέρα έγραψε στον Dr Joseph Decateur Bryant, έναν χειρουργό και φίλο του Προέδρου από τη Νέα Υόρκη:

«Την προηγούμενη Τρίτη το βράδυ πήγα για επίσκεψη στον Πρόεδρο και κλήθηκα να ρίξω μια ματιά σ' αυτό που ο ίδιος περιέγραφε σαν μια ανώμαλη περιοχή στο στόμα

¹ Καθηγητής της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής του Α.Π.Θ.

¹ Professor Dept. Oral-Maxillofacial Surgery.

Εικ. 1. Ο 22ος (1885-1889) καθώς και 24ος (1893-1897) Πρόεδρος των ΗΠΑ Grover Cleveland.

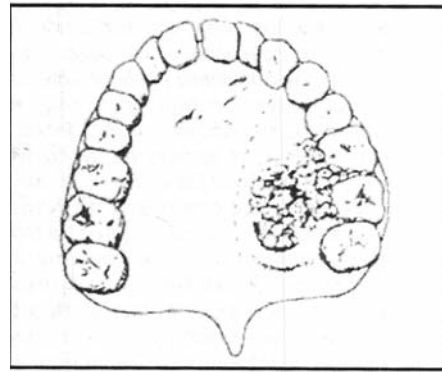
Εικ. 2. Καρικατούρα του Προέδρου Cleveland. Από το βιβλίο του Macmillan "Grover Cleveland"

του. Το φως δεν ήταν πολύ καλό και δεν μπόρεσα να δω πολλά εκτός από το ότι τα ούλα είχαν υποχωρήσει στην περιοχή του άνω αριστερού πρώτου γομφίου και ότι υπήρχε στοματοκολπική επικοινωνία. Την επόμενη μέρα το εξέτασε ο οδοντίατρος και ανέφερε ότι δεν προκλήθηκε από το δόντι ή από τραγιά... υπάρχει μια ελκωτική επιφάνεια σχεδόν τόσο μεγάλη όσο ένα τέταρτο του δολαρίου με εμφάνιση ανθοκραμβοειδή και κρατηριοειδή χείλη με μια τουλάχιστον περιοχή να εκτείνεται μέχρι το οστό το οποίο φαίνεται να παρουσιάζει τραχεία επιφάνεια. Αυτό το πρωινό πήρα βιοψία από δυο θέσεις και έγινε μικροσκοπική εξέταση από τον ειδικό στο Στρατιωτικό Ιατρικό Μουσείο (Army Medical Museum). Ενώ δεν υπάρχουν θετικές αποδείξεις για τυχόν κακοήθεια, υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις που κάνουν πιθανό τα δείγματα να είναι μια περίπτωση επιηλιώματος. Προβλέποντας αυτό και πιστεύοντας ότι θα χρειαζόταν μια χειρουργική επέμβαση, είπα χθες στον κ. C. (εννοεί τον Πρόεδρο Cleveland το όνομα του οποίου δεν αναφέρεται για λόγους μυστικότητας) ότι το οστό ήταν λίγο ανώμαλο και υπήρχε η πιθανότητα κάποια νεκρωμένη ουσία να αφαιρεθεί και τον συμβούλευσα να σας φέρει σε επαφή με την κυρία C. (εννοεί την σύζυγο του Προέδρου) και να σας συστήσει...»¹²

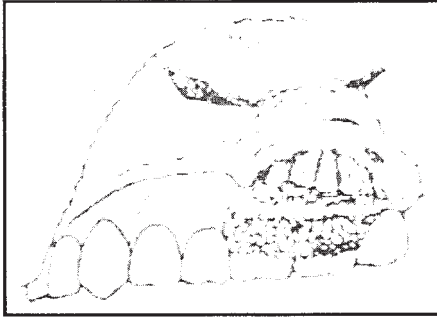
Ο Bryant έλαβε επίσης ένα επείγον γράμμα από την σύζυγο του Προέδρου Cleveland που εξέφραζε την επιθυμία της να μιλήσει μαζί του για βλάβη που ο Πρόεδρος είχε στην άνω γνάθο του στόματός του ("to speak with you [Dr Bryant] regarding myself and more especially about something that the President has at the roof of his mouth")¹². Συναντήθηκαν στο σταθμό της Πενσυλβανίας, στο Newark, NJ, στις 22 Ιουνίου του 1893, ενώ η Cleveland βρισκόταν καθ' οδόν για το Gray Gables, την θερινή κατοικία του Προέδρου στη Μασαχουσέτη. Η Cleveland παρακάλεσε τον Bryant να επισκεφτεί τον Πρόεδρο στην Ουάσιγκτον. Ο Bryant έφτασε το Σάββατο το βράδυ

στις 24 Ιουνίου. Το επόμενο πρωί ο Bryant εξέτασε το στόμα του Cleveland και περιέγραψε την αλλοίωση ως μια ελκωτική βλάβη ατρακτοειδούς σχήματος, περίπου στο μέγεθος ενός τετάρτου του δολαρίου που εκτεινόταν από τους αριστερούς άνω γομφίους μέχρι το πολύ ένα τέταρτο της ίντσας από τη μέση γραμμή της υπερώας με επέκταση και στο πρόσθιο τμήμα της μαλθακής υπερώας ("an ulcerated surface with an oval outline about the size of a quarter of a dollar extending from the left molar teeth to within a quarter of an inch of the median line of the roof of the mouth and encroaching somewhat upon the anterior part of the soft palate")¹². (Εικ. 3α και 3β).

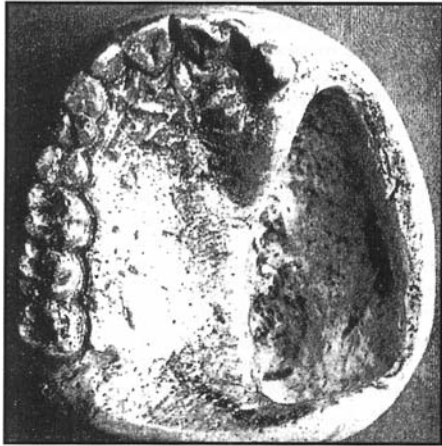
Μετά την εξέταση ο Πρόεδρος αναφέρεται ότι είχε ρωτήσει: «Τι νομίζετε ότι είναι, γιατρέ;» ("What do you think it is, doctor?") στο οποίο ο Bryant απάντησε, «είναι μια ανεπιθύμητη βλάβη· αν ήταν στο

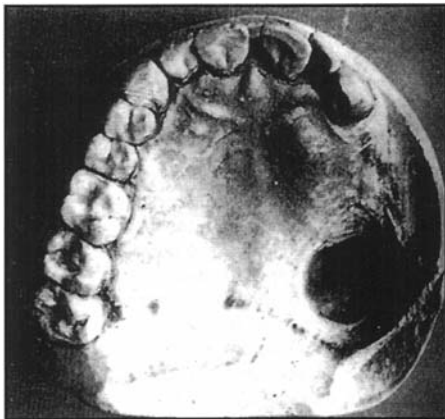
Εικ. 3. α) Σχηματική απεικόνιση της έκτασης της βλάβης προς την υπερώα, με τη φθικτική γραμμή να δείχνει την πορεία που θα ακολουθούσε υπερώα η εκτομή της βλάβης.

Εικ. 3. β) Σχηματική απεικόνιση της έκτασης της βλάβης προς την παρειά και της σχέσης της με το ιγμόρειο άντρο.

Εικ. 3. γ) Μετεγχειρητικό εκμαγείο της άνω γνάθου του Προέδρου Cleveland από το οποίο ο Gibson κατασκεύασε βουλκανισμένο ελαστικό αποφρακτήρα. Δεξιά διακρίνεται το έλλειμμα.

Εικ. 3. δ) Απώτερο μετεγχειρητικό εκμαγείο όπου διακρίνεται η σμίκρυνση του αρχικού μετεγχειρητικού ελλείμματος (σύγκριση των δύο εκμαγείων).
(Από MacArty και Million, 1984)

δικό μου στόμα θα την είχα αφαιρέσει αμέσως» ("It is a bad-looking tenant; were it in my mouth I would have it removed at once")¹². Μια δεύτερη βιοψία έγινε για μικροσκοπική εξέταση από τον William Welch του Νοσοκομείου Johns Hopkins, ο οποίος ενημέρωσε τον Bryant στις 29 Ιουνίου ότι το ιστοτεμάχιο ήταν ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης που ακολούθησε για το σχεδιασμό της χειρουργικής επέμβασης, ο Πρόεδρος ήταν ανένδοτος. Σε καμία περίπτωση δεν θα έδινε συγκατάθεση για χειρουργική επέμβαση σε τόπο και χρόνο που να μη διασφαλίζουν κατα τον καλύτερο τρόπο την αποφυγή κάθε δημοσιοποίησης ("at a time or place that would not give the best opportunity to avoid disclosure"). Ο Cleveland τελικά καταστάλαξε στο θέμα δηλώνοντας: «Δε μπορώ να φύγω από δω πριν το τέλος του μήνα (Ιούνιος) σε καμία περίπτωση. Οπότε, αφού πρέπει να ορισθεί μια χρονική στιγμή, σας λέω ότι θα είμαι έτοιμος την πρώτη μέρα του Ιουλίου στην ώρα και το μέρος που εσείς (Bryant) θα επιλέξετε» (I cannot leave here before the end of the month [June] under any circumstance. Therefore, since a time must be set, I will say to you that I will be ready on the first day of July at the time and place you [Bryant] select)¹². Ο Cleveland αντιλαμβανόταν ότι θα χρειαζόταν καιρό για να αναρρώσει από την χειρουργική επέμβαση, αλλά επίσης αντιλαμβανόταν ότι εάν νέα από την αρρώστια του κοινοποιούνταν, θα έκαναν την ήδη εύθραυστη οικονομική κατάσταση του έθνους ακόμη χειρότερη.

Αποφασίστηκε, η χειρουργική επέμβαση να γίνει στην "Oneida", την ιδιωτική θαλαμηγό ενός κοντινού φίλου του Προέδρου, του E. C. Benedict. Η θαλαμηγός θα έπλεε από την Νέα Υόρκη, το βράδυ της 30ης Ιουνίου, στο Gray Gables. Την 1η Ιουλίου του 1893 η εφημερίδα The New York Times περιείχε μια ανταπόκριση που ανακοίνωνε ότι ο Cleveland είχε συγκαλέσει μια ειδική συνεδρίαση του Κογκρέσου για τις 7 Αυγούστου για να ανακαλέσει το Sherman Silver Act με την ελπίδα να καλυτερεύσει η πάσχουσα οικονομία της χώρας (The New York Times, 1η Ιουλίου 1893). Επιπλέον, το άρθρο σημείωνε ότι ο Cleveland θα έκανε διακοπές στη Μασαχουσέτη σε ιδιωτική θαλαμηγό, ψαρεύοντας στο Buzzard's Bay.

Ο Πρόεδρος αναχώρησε από την Ουάσιγκτον στις 30 Ιουνίου του 1893 στις 4:20 μ.μ., όπως είχε σχεδιαστεί. Έφτασε στο σιδηροδρομικό σταθμό του Newark στην Πενσυλβανία το ίδιο βράδυ, όπου συνάντησε τον Dr Bryant. Οι δύο άντρες επιβιβάστηκαν στη θαλαμηγό Oneida, στη Νέα Υόρκη. Εκτός του Bryant κλήθηκε επίσης και ένας ειδικός για την τέλεση τέτοιων χειρουργικών επεμβάσεων. Το επιτελείο ιατρών αποτέλεσαν: ο Dr William Williams Keen, Καθηγητής Χειρουργικής στο Ιατρικό Κολέγιο Jefferson, διάσημος χειρουργός, ο Dr Edward

Εικ.4. Η ομάδα που διενήργησε την άνω ημιγναθεκτομή στον Πρόεδρο των ΗΠΑ Grover Cleveland: 1. Edward Gamalie Janeway, 2. Ferdinand Hasbrouck, 3. Robert Maitland O' Reilly, 4. Joseph Decateur Bryant, 5. W.W Keen 6. Ο Πρόεδρος.

(Καλλιτεχνική απόδοση της πρώτης επέμβασης από το Chevalier Fortunio Mantania)

Janeway, διακεκριμένος γιατρός της Νέας Υόρκης και ο Dr Ferdinand Hasbrouck, οδοντίατρος της Νέας Υόρκης με πείρα στη χρήση αναισθησίας με πρωτοξείδιο του αζώτου (Εικ. 4).

Καθώς η θαλαμηγός Oneida σάλπαρε για το East River το πρωί της 1ης Ιουλίου του 1893, ο Πρόεδρος προετοιμαζόταν για την χειρουργική επέμβαση: το σαλόνι της θαλαμηγού είχε μετατραπεί σε χειρουργείο. Κοντά στο μεσημέρι ο οδοντίατρος Dr Hasbrouck διενήργησε την αναισθησία στον Πρόεδρο. Ο Hasbrouck αργότερα σημείωσε: «Με τη χρήση του αερίου πρωτοξειδίου του αζώτου για την χειρουργική επέμβαση που πρόκειται να γίνει στο στόμα του Προέδρου Cleveland είναι πολύ αμφίβολο, κατά τη γνώμη μου εάν θα τον κρατήσει υπό την επιρροή του για ένα χρονικό διάστημα επαρκές για να ολοκληρώσουμε τα διάφορα στάδια της χειρουργικής επέμβασης, όπως αυτά εξηγήθηκαν σε εμένα... Πιστεύω, ωστόσο, ότι το πρωτοξείδιο του αζώτου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό της αναισθησίας ως προκαταρκτικό για την χορήγηση του αιθέρα» ("In the use of nitrous oxide gas for the operation about to be made, in the mouth of President Cleveland it is very doubtful in my opinion about keeping him under the influence of it for a sufficient time to complete the various steps of the operation as explained to me... I think, however, it can be used for the purpose of anesthesia as a preliminary to the administration of ether")¹². Αργότερα έγινε ξεκάθαρο ότι, εάν ο Πρόεδρος πράγματι πέθαινε κατά τη διάρκεια της επέμβασης, ο οδοντίατρος Hasbrouck (εν αγνοία του) θα γινόταν το εξιλαστήριο θύμα¹.

Οι λεπτομέρειες της εγχειρητικής διαδικασίας περιγράφηκαν λεπτομερώς από τους Drs O' Reilly και Keen:

«Ο Πρόεδρος πήγε στην καμπίνα του και ξεντύθηκε και στις 12:31 κάθισε στην καρέκλα. Αφού κάθισε για ένα λεπτό, στις 12:32, ξεκίνησε η χορήγηση του αερίου από τον οδοντίατρο Hasbrouck. Στις 12:36 και οι δυο άνω προγόμφιοι αριστερά αφαιρέθηκαν. Ο σφυγμός παρέμεινε κανονικός, κανένας πόνος. Στις 12:40 η αιμορραγία είχε σταματήσει.

Τα τμήματα ιστών που θα αφαιρούνταν τέθηκαν υπό την επίδραση της κοκαΐνης, έχοντας την πρόθεση να κάνουμε τις τομές στην υπερώα, και για να διαχωρίσουμε την παρεία από την άνω γνάθο μ' αυτόν τον τρόπο και για να διατηρήσουμε τον αιθέρα για το πιο σοβαρό και αιματηρό μέρος της επέμβασης που θα γινόταν πάνω στην ίδια τη γνάθο. Μ' αυτόν τον τρόπο, η ποσότητα του αιθέρα, που χορηγήθηκε, μειώθηκε κατά πολύ και απεφεύχθη οποιαδήποτε δυσμενής επίδραση στους νεφρούς. Η κοκαΐνη, ωστόσο, δεν κατάργησε σημαντικά την ευαισθησία της περιοχής έτσι ώστε το πρωτοξείδιο του αζώτου χορηγήθηκε ξανά και έγιναν οι τομές.

Στις 1:06, έγινε η τομή των ούλων (περιοχή κυνόδοντα) και του βλεννογόνου της σκληρής υπερώας και η αιμορραγία σταμάτησε με πιεστική γάζα που εμβαπτίζονταν σε ζεστό νερό.

Στις 1:14, ξεκίνησε η χορήγηση του αιθέρα.

Μόλις ο Cleveland τέθηκε επαρκώς υπό την επίδραση του αιθέρα, διατάχθηκε και ο βλεννογόνος της παρείας σε απόσταση από τη βλάβη και η αιμορραγία της περιοχής περιορίστηκε με πιεστική γάζα εμβαπτισμένη σε ζεστό νερό και με την απολίνωση ενός αγγείου. Το υπερώο τμήμα της άνω γνάθου διαχωρίστηκε με οστεοτόμο από τον πρώτο προγόμφο μέχρι το γναθιαίο κύττωμα. Με ισχυρές λαβίδες το χαλαρωμένο πια οστεοτεμάχιο αποσπάθηκε μερικώς διότι τμήματα μαλακών ιστών δεν είχαν διαταμεί ακόμη με το ψαλίδι. Μετά την πλήρη εκτομή της βλάβης έγινε επισκόπηση του παρασκευάσματος που έδειξε ότι η βλάβη είχε ξεκινήσει γύρω από τις ρίζες των γομφίων και είχε επεκταθεί προς το έδαφος του ιγμορείου άντρου. Η νεοπλασία μέσα στο ιγμορείο άντρο ήταν μια πηκτοειδής μάζα, φαινομενικά ένα μυξοσάρκωμα και τελείως διαφορετική στην εμφάνιση από το τυπικό επιθηλίωμα που είχε βρεθεί στο βλεννογόνο της σκληρής υπερώας. Συζητήθηκε εάν θα αφαιρεθεί ολόκληρη η άνω γνάθος (ολική ημιγναθεκτομή), αλλά, καθώς η νόσος φαινόταν τόσο τοπική, θεωρήθηκε ότι μικρότερης έκτασης επέμβαση και μια μερική κινητή οδοντοστοιχία θα ήταν η καλύτερη επιλογή. Όταν όμως διαπιστώθηκε επισκοπικά ότι ήδη έγινε διήθηση στο έδαφος του ιγμορείου άντρου αποφασίστηκε να εκταμεί όλη η γνάθος εκτός από το τοίχωμα του εδάφους του οφθαλμικού κόγχου και το πρόσθιο τμήμα της τα οποία ήταν, σαφώς, ελεύθερα από καρκινική διήθηση. Αυτό επιτεύχθηκε με ενδοστοματική προσπέλαση χωρίς εξωτερική τομή και με μικρή αιμορραγία... Έχοντας αφαιρέσει όλα τα χαλαρά τεμάχια μαλακών ιστών καθώς και μερικά οστικά τεμάχια, η κοιλότητα απολυμάνθηκε με διάλυμα του Thiersch και πωματίστηκε με γάζα ιωδοφορμίου. Η χειρουργική επέμβαση τελείωσε στις 1:55. Η συνολική απώλεια αίματος δεν ήταν περισσότερη από 6 ουγκιές (170,1 γρ.). Η κατάσταση του Προέδρου ήταν άριστη, ο σφυγμός του ήταν μόνο 80 και είχε καλό ρυθμό. Είχε μέτριο ιδρώτα και το χρώμα του ήταν καλό. Στις 2:25 χορηγήθηκε υποδερμικά 1/6 γρ. μορφίνης και

σύντομα μετά απ' αυτό μεταφέρθηκε από την καρέκλα στο κρεβάτι της καμπίνας πολυτελείας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της επέμβασης ο ιατρός Janeway παρακολουθούσε το σφυγμό και τη γενική κατάσταση του Προέδρου. Ο οδοντίατρος Hasbrouck χορήγησε το αέριο, ο ιατρός O' Reilly τον αιθέρα και ο χειρουργός Bryant διενήργησε την επέμβαση με τη βοήθεια του χειρουργού Keen και Erdman. Το ηλεκτρικό φως ήταν ικανοποιητικό στην εξασφάλιση ολοκληρωμένου και λεπτομερούς φωτισμού του στόματος και της κοιλότητας του άντρου»¹².

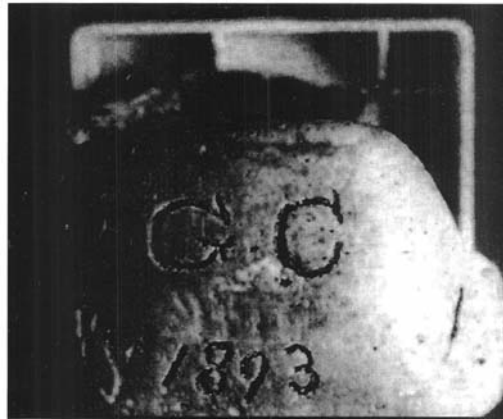
Η αριστερή άνω γνάθος αποκόπηκε (εμπρόσθια και οπίσθια), από τον πρώτο προγόνιο μέχρι ακριβώς πίσω από τον τρίτο γομφίο, και προς τα έσω για να πλησιάσει απλώς τη μέση γραμμή της σκληρής υπερώας (Εικ. 3α, 3β, 3γ, 3δ). Οι διαστάσεις του μετεγχειρητικού τραύματος ήταν 2,5 ίντσες (6,35 εκ.) με 13/16 της ίντσας (2,06 εκ.) (Εικ. 3γ). Ο Bryant ήταν ο επικεφαλής χειρουργός με βοηθό του τον Keen. Ο Cleveland σηκώθηκε από το κρεβάτι κατά τη διάρκεια της δεύτερης μετεγχειρητικής μέρας· λόγω του πωματισμού στην χειρουργημένη πλευρά είχε δυσκολία στο λόγο. Το Ονείδα έφτασε στο Gray Gables στις 5 Ιουλίου του 1893. Ο Cleveland αναχώρησε απευθείας από τη θαλαμηγό για την κατοικία του, αγνοώντας τους δημοσιογράφους που περίμεναν.

Εξαιτίας της εσπευσμένης αναχώρησης του Προέδρου στο Gray Gables έδωσε αφορμή να αρχίσουν να κυκλοφορούν φήμες στις εφημερίδες ότι ο Cleveland ήταν σοβαρά άρρωστος. Για να καταλαγιάσει αυτές τις φήμες ο Γραμματέας του Πολέμου, Daniel Lamont, έδωσε μια συνέντευξη τύπου στις 7 Ιουλίου: «Ο Πρόεδρος Cleveland νιώθει απόψε ελαφρώς καλύτερα απ' το πρωί. Το γόνατό του είναι αδύναμο και το αριστερό του πόδι πρησμένο έτσι ώστε να είναι υποχρεωμένος να φοράει ένα μεγάλο παπούτσι. Πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας παίζοντας ντάμα (checkers) με την σύζυγό του και απόλαυσε τον όμορφο καιρό. Ο Dr Bryant είπε ότι ο Πρόεδρος δεν πάσχει από τον καρκίνο ή από άλλο κακοήθες νόσημα οποιασδήποτε μορφής. Καμία χειρουργική επέμβαση δεν έγινε εκτός από την αφαίρεση ενός δύσκολου δοντιού» ("President Cleveland tonight is feeling slightly better than he did this morning. His knee is lame and his left foot swollen so that he is obligated to wear a big shoe. He spent the greater part of the day playing checkers with Mrs. Cleveland, and enjoyed the beautiful weather. Dr Bryant said he is free from cancer or malignant growth of any description. No operation was performed except that a bad tooth was extracted."-The New York Times, 8 Ιουλίου 1893). Αυτή η τελειώς παραπλαντική περιγραφή για την κατάσταση της υγείας του Προέδρου καθησύχασε τον Αμερικανικό λαό και απέτρεψε

ίσως μια οικονομική καταστροφή.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ο Αντιπρόεδρος, Adlai Stevenson, δε γνώριζε τίποτα για τα προαναφερθέντα γεγονότα για άγνωστους λόγους. Αναρωτιέται τότε κανείς, τι θα συνέβαινε εάν ο Πρόεδρος πέθαινε στο Ονείδα; Πράγματι όσο ο Πρόεδρος ήταν αναισθητός κατά τη διάρκεια της επέμβασης, ο Stevenson ήταν ουσιαστικά ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, χωρίς όμως να το γνωρίζει ο ίδιος¹¹.

Δυο βδομάδες αργότερα, μια ύποπτη αλλοίωση εμφανίστηκε στην εσωτερική πλευρά του τραύματος. Ο Cleveland επιβιβάστηκε πάλι στο Ονείδα στο Gray Gables και, στις 17 Ιουλίου, υπέστη μια δευτε-

Εικ. 5. Το μετεγχειρητικό εκμαγείο του Προέδρου με τα αρχικά του ονόματος του οδοντάτρου Gibson και το έτος κατασκευής του.

Εικ. 6. Η βάση του εκμαγείου του Gibson με το όνομά του.

ρη χειρουργική επέμβαση. Η χειρουργική επέμβαση διενεργήθηκε χωρίς επιπλοκή. Ο Dr Kasson C. Gibson (Εικ. 5 και 6), προσθετολόγος από την Νέα Υόρκη, κλήθηκε στο Gray Gables, όπου έστησε ένα μικρό οδοντιατρικό εργαστήριο. Εκεί, σχεδίασε μια προσθετική εργασία από καουτσούκ (αποφρακτήρα) που ταίριαξε τόσο καλά στην άνω γνάθο του Προέδρου, ώστε ο Cleveland ήταν λίγο αργότερα ικανός να απευθυνθεί στο Κογκρέσο στις 7 Αυγούστου χωρίς καμία ορατή, σωματική βλάβη ή πρόβλημα λόγου. Η κατασκευή δεύτερης προσθετικής συσκευής τον Οκτώβριο του 1893 παρακίνησε τον Cleveland να γράψει στον οδοντίατρο Gibson:

«Σπεύδω να ανακοινώσω ότι έχεις πετύχει ένα οδοντιατρικό επίτευγμα με τους επιδέξιους χειρισμούς σου στην περίπτωση μου. Ο νέος προσθετικός αποφρακτήρας μου παραδόθηκε χθες το βράδυ. Τον κοιτάξα με αμφιβολία – στην πραγματικότητα με αποδοκιμασία. Τον φόρεσα σήμερα το πρωί. Τώρα είναι περίπου 11 το βράδυ. Τον φορούσα όλη τη μέρα με πολύ μεγάλη ευκολία και άνεση. Τον έβγαλα για να τον καθαρίσω μετά το πρωινό και το μεσημεριανό γεύμα, αλλά δε βρήκα σχεδόν τίποτα πάνω ή πίσω απ' αυτόν που να χρειάζεται προσοχή. Η σύζυγός μου λέει ότι η φωνή μου και η άρθρωσή μου είναι πολύ καλύτερα απ' ό,τι ήταν πριν από μερικές μέρες. Έχω να βγάλω τον προσθετικό αποφρακτήρα από το δείπνο.

Νιώθω πολύ καλά όπως ίσως φαντάζεσαι με το νέο μου μηχανήμα. Το double-header, όπως εγώ το αποκαλώ... υπόσχεται τόση άνεση που περιμένω να τα πάω καλά μ' αυτό και με την πρώτη προσθετική εργασία που είχες φτιάξει. Μακάρι να μπορούσα να ξαναβρώ την δύναμη και την ακοή μου. Θα έπρεπε να νιώθω αρκετά ο εαυτός μου. Νομίζω, ότι, εάν η βελτίωση δεν αρχίσει για τα καλά σχετικά μ' αυτά τα πράγματα σύντομα, θα πάω σύντομα στη Νέα Υόρκη και θα περάσω μια μέρα με τους γιατρούς. Αν πάω, φυσικά, θα έχεις τη δέουσα ειδοποίηση, γιατί θα θελήσω να σε συναντήσω.

Δώσε τους εγκάρδιους χαιρετισμούς μου στον J. D. C. [Dr Bryant] όταν τον δεις και δέξου τα ευχαριστώ μου για την φροντίδα και το μεγάλο ενδιαφέρον σου...»¹²

Ο Cleveland πέρασε το υπόλοιπο του Ιουλίου του 1893 αναρρώνοντας στο Gray Gables. Στις 7 Αυγούστου, όπως είχε σχεδιαστεί, συγκάλεσε το Κογκρέσο. Στις 28 Αυγούστου, η Βουλή των Αντιπροσώπων ακύρωσε το Sherman Silver Act. Η Γερουσία των Ηνωμένων Πολιτειών έκανε το ίδιο στις 30 Οκτωβρίου. Η ακύρωση αυτή έγινε ο καταλύτης για την σταδιακή βελτίωση των οικονομικών προβλημάτων της Αμερικής. Η σημασία της απόκρουσης της νόσου του Προέδρου σε εκείνη τη χρονική περίοδο υπήρξε σημαντική. Αν ήξερε το Κογκρέσο την πρόσφατη καρκινική νόσο του Cleveland, ίσως να μην είχε υποστηρίξει την προσπάθειά του για να ακυρώσει το Sherman Silver Act, και τα οικονομικά της Αμερικής να μην είχαν βελτιωθεί.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στις 30

Εικ. 7. Ο χειρουργός που έλαβε μέρος στη χειρουργική επέμβαση του Προέδρου και που γραπτός το 1917 με το βιβλίο του «The surgical operations on the President Cleveland in 1893» έκανε γνωστή στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο την περιπέτεια της υγείας του Προέδρου.

Αυγούστου του 1893 δημοσιεύτηκε ένα άρθρο στην Philadelphia Press, γραμμένο από τον Elisha Edwards με το ψευδώνυμο "Holland". Αυτό το άρθρο περιέγραφε με ακρίβεια τις λεπτομέρειες των γεγονότων που εκτυλίχθηκαν στο Ονεϊδα. Αν και το άρθρο καταγγέλλθηκε αμέσως από το Οβάλ Γραφείο και την New York Times, χρόνια αργότερα (το 1917), μετά το θάνατο του Cleveland και την μετέπειτα δημοσίευση του κειμένου του Dr Keep (Εικ. 7) «Οι χειρουργικές επεμβάσεις στον Πρόεδρο Cleveland το 1893» ("The Surgical Operations of President Cleveland in 1893")¹⁰, το άρθρο του Edwards αποδείχθηκε αληθινό. Ο Edwards αργότερα αποκάλυψε το πώς αποκόμισε τόσο λεπτομερείς πληροφορίες για τις επεμβάσεις του Cleveland: η πηγή (έμμεση) ήταν ο οδοντίατρος – αναισθησιολόγος, Dr Ferdinand Hasbrouck. Φαίνεται ότι κατά τη διάρκεια που ο Hasbrouck ήταν επιβιβασμένος στο Ονεϊδα, ακύρωσε μια προηγούμενη υποχρέωση σε έναν χειρουργό στη Νέα Υόρκη, στον Dr Carlos McDonaldH όταν εξήγησε τους λόγους του ο Hasbrouck είπε στον McDonald τι συνέβαινε πάνω στη θαλαμηγό. Ένας συνάδελφος του Dr McDonald, ο Dr Leander Jones, μετέφερε αυτές τις πληροφορίες στον Edwards, ο οποίος ήρθε σε επαφή με τον Hasbrouck και έτσι απέκτησε άριστες λεπτομέρειες για τις επεμβάσεις του Cleveland¹.

Ο Cleveland παρακολουθήθηκε για αρκετά χρόνια από δυο έξοχους ωτορινολαρυγγολόγους της Νέας Υόρκης, τους Drs Albert Buck και Robert Lewis· καμία υποτροπή δεν σημειώθηκε. Πέθανε στις 24 Ιουνίου του 1908 στο Princeton, NJ. Η αιτία του θανάτου καταχωρήθηκε ως καρδιακή ανεπάρκεια συνδυασμένη με πνευμονική εμβολή και οίδημα ("heart failure complicated with pulmonary thrombosis

and edema"). Για 15 χρόνια μετά τις χειρουργικές επεμβάσεις κατά τη διάρκεια εκείνου του μοιραίου καλοκαιριού του 1893, ο Cleveland έζησε χωρίς περαιτέρω επεισόδια καρκινώματος στο στόμα. Η προσεχτική συγκάλυψη της δοκιμασίας του Προέδρου αποτελεί σημαντικό παράγοντα που έσωσε τα οικονομικά ενός έθνους. Παράλληλα η δοκιμασία αυτή αποτελεί ένα πολύ αξιομνημόνευτο γεγονός στην ιστορία της Στοματογναθοπροσωπικής Χειρουργικής.

Επιλογή από τη βιβλιογραφία

1. Barber D. The pawn in the gambit. *Br Dent J* 163:304, 1987.
2. Bryant JD. A history of 250 cases of excision of the superior maxilla. *Trans Med Soc NY* 1890; 8: 63-76.
3. Bryant JD, died Apr 7 1914; Erdmann JF, died Mar 27, 1954; Janeway GE, died Feb 10, 1911; Keen WW, died Jun 7, 1932; O'Reilly RM, died Nov 12, 1912.
4. Current comment. *J Am Med Assoc* 1917; 13:1085
5. Edwards E J. Philadelphia Press. September 26, 1917.
6. Holland. Philadelphia Press. August 29, 1893.
7. Keen WW. Tumor of the hard palate, acute appendicitis and perinephric abscess. *Int Clin Phila* 1893; 25: 195-196.
8. Keen WW. *The Surgical Operations on President Cleveland in 1893* (ed 1). Philadelphia, PA, Jacobs, 1917
9. Keen WW. *Saturday Evening Post*. September 22, 1917.
10. Keen WW. *The secret operations on President Cleveland in 1893*. Philadelphia: George Jacobs, 1917.
11. Miller JM.:1:524, 1961.
12. Mooreals CL *New historical information the Cleveland operations*. *Surgery* 62:542, 196.
13. Nevins A. *Letters of Grover Cleveland*. pp 337, 438. Boston, Houghton Mifflin, 1933.
14. *New York Tribune*. September 16, 1983.
15. Robertson P L. Cleveland 's personality as political leader. *Psychoanal Rev* 1964; 51: 298-322.